Bijles.

Maerlant-leerlinge Sarah helpt Ray Angelo met lezen | Foto: PR

Maerlant helpt Moerwijk

‘Leesproblemen moet je vroeg aanpakken’

Leerlingen van het Maerlant-Lyceum in het Benoordenhout verzorgen sinds een jaar leeslessen voor basisschoolkinderen in Moerwijk. “Ik schrik soms wel van het niveau.”

Door Tijmen van den Born

‘Als je voor een dubbeltje geboren bent, bereik je nooit een kwartje. Dat zong kleinkunstenaar Louis Davids in de jaren dertig al,” vertelt biologiedocent Carel ter Kuile (62) in het scheikundelokaal van het Maerlant-Lyceum in het Benoordenhout. “Maar daar geloven wij niet zo in,” zegt hij. “Sinds een jaar verzorgen 24 van onze leerlingen lessen voor basisschoolkinderen met leesproblematiek op de P. Oosterleeschool in Moerwijk. Zo hopen we ze wel een kans te geven op een goede toekomst.” En met succes, want de grootste leesachterstanden worden geleidelijk ingelopen.

Een van de leerlingen die deze lessen verzorgt, is Carmen Zielinski (17) uit 5 vwo. Tussen de erlenmeyers en reageerbuizen in hetzelfde scheikundelokaal vertelt ze enthousiast over het project. “Het is allemaal een-op-eenbegeleiding. De Moerwijkse kinderen uit groep 4 en 5 hebben ergens een achterstand opgelopen ten opzichte van hun leeftijdsgenootjes. Twee keer per week veertig minuten samen lezen helpt heel goed, omdat ze dan persoonlijke aandacht krijgen. Qua spanningsboog kunnen ze dat net aan, zeker als we het afwisselen met wat taalspelletjes, zoals galgje.”

Amanda de Glanville, huisarts in Moerwijk en een goede bekende van Ter Kuile, wees de docent op het gevaar van slecht kunnen lezen. “Dat heeft invloed op de fysieke gezondheid,” herhaalt Ter Kuile de woorden van De Glanville. “Denk daarbij aan verpakkingen in de supermarkt die iemand moet kunnen begrijpen om te zien wat erin zit. Of bijsluiters van medicijnen, noem maar op. Het is daarom belangrijk problemen op jonge leeftijd aan te pakken.”

IJ of Ei

Want hoe groot zijn de achterstanden? Volgens Zielinski in sommige gevallen groot. “Ja, ik schrik soms wel van het leesniveau. Dat kinderen van deze leeftijd niet altijd weten of een woord met een lange ij of een korte ei geschreven wordt, is denk ik logisch. Maar als een kind van zeven nog nooit van het onderscheid tussen de twee ij-klanken heeft gehoord, vind ik dat wel verontrustend.”

Creatieve leermethoden werken dan het best, ontdekte Zielinski. “Er was laatst een jongetje dat moeite had om ‘au’ en ‘eu’ uit elkaar te houden. Toen heb ik de klanken op twee papiertjes geschreven. Ik noemde dan een woord met een van beide klanken en het jongetje moest de blaadjes als een soort knop gebruiken. Als ik bijvoorbeeld ‘pauw’ zei, moest hij op de au-button slaan. Dat werkte heel goed en het was nog leuk ook.” Ter Kuile, lachend: “Activerende leerstijl heet dat in docentenjargon.”

Aan enthousiasme vanuit het Maerlant-Lyceum geen gebrek, zegt Ter Kuile. “Leerlingen doen het in de eerste plaats omdat ze het leuk en interessant vinden. Het is niet voor punten, dus op volledig vrijwillige basis. Natuurlijk staat het ook goed op een cv. En als kinderen bijvoorbeeld de ambitie hebben basischooldocent te worden kunnen ze op deze manier een beetje van het vak proeven.”

Meer scholen

De P. Oosterleeschool heeft het goed voor elkaar met de Benoordenhoutse hulp, maar er zijn veel meer leerlingen met taalproblematiek. Ter Kuile wil de formule op meer scholen implementeren en hij benadrukt de noodzaak om leesachterstanden weg te werken: “Je moet het probleem echt bij de wortels aanpakken. Anders krijg je een soort domino-effect: als lezen niet lukt, lopen kinderen later tegen nog veel meer problemen aan. Met een goed fundament gaan ze een mooie toekomst tegemoet. En om Louis Davids maar even tegen te spreken: dan kan een dubbeltje zeker wel een kwartje worden.”

‘Slecht kunnen lezen heeft invloed op de fysieke gezondheid’

Meer informatie over het geven en krijgen van leeslessen: kuile@maerlant-lyceum.nl